

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Temeljne Pravice](#) > [Podjetništvo In Človekove Pravice](#) > [Austria](#)

Podjetništvo in človekove pravice

Vsebino zagotavlja

Avstrija

Avstrija

1. Kakšno varstvo je na voljo žrtvam kršitev človekovih pravic v svetu podjetništva? Ali to varstvo vključuje odškodnino?

Kot v drugih državah članicah mednarodno pristojnost v veliki meri določa „Uredba Bruselj Ia“ ([Uredba št. 1215/2012](#): v nadaljnjem besedilu: Uredba). Ta omogoča vložitev tožbe – zlasti kadar ima podjetje (ali njegova podružnica) sedež v Avstriji – ne glede na to, kje ima tožnik stalno prebivališče in/ali katero državljanstvo ima. Druge pristojnosti so navedene v členu 7 Uredbe. Kraj, kjer je prišlo do škodnega dogodka, ali kraj, v katerem bi morala biti izpolnjena pogodbena obveznost, bi lahko bil pomemben.

2. Ali v vaši državi obstajajo posebna pravila za hude kršitve človekovih pravic? Ali se ta pravila uporabljajo tudi za kazniva dejanja zoper okolje ali hude oblike izkoriščanja delovne sile?

Avstrijsko pravo o nepogodbeni obveznosti ne vsebuje specifičnih določb v zvezi s hudimi kršitvami človekovih pravic. Če pa huda kršitev človekovih pravic povzroči kršitev individualne pravice, ki jo varuje pravo, se lahko upošteva splošna pogodbena obveznost. Z drugimi besedami, kdor koli namerno ali iz malomarnosti nezakonito poškoduje življenje, zdravje, svobodo, premoženje ali katero koli drugo pravico druge osebe, za tako škodo tudi odgovarja. Kadar je povzročena škoda zoper življenje ali telo, zdravje, svobodo, premoženje ali katero koli drugo pravico, za to odgovarjata oseba, ki je neposredno povzročila škodo, in vsakdo, ki ni sprejel potrebnih in razumnih ukrepov, s katerimi bi preprečil škodo, povzročeno tretji osebi, če je bilo izkazano tveganje (*Verkehrssicherungspflicht*).

S stališča kazenskega prava se hude kršitve človekovih pravic štejejo za splošna kazniva dejanja.

3. Sem žrtev kršitev človekovih pravic zunaj Evropske unije zaradi poslovnih dejavnosti evropske mednarodne korporacije. Ali imam dostop do sodnega varstva v vaši državi, če nisem državljan EU ali ne živim v EU? Kakšni so pogoji za uveljavljanje pravnih sredstev zaradi kršitve mojih pravic? Kje lahko dobim dodatne informacije?

Glej oddelek 4 v nadaljevanju.

4. Ali nacionalni varuh človekovih pravic, organi za enakost ali institucije za človekove pravice podpirajo žrtve kršitev človekovih pravic, ki jih zagrešijo evropske čezmejne korporacije zunaj Evropske unije? Ali imam dostop do

sodnega varstva v vaši državi, če nisem državljan EU ali ne živim v EU? Ali obstajajo morebitne druge javne službe (kot je inšpektorat za delo ali varstvo okolja), ki lahko proučijo moj primer? Kje lahko dobim informacije o svojih pravicah?

Kot v drugih državah članicah mednarodno pristojnost v veliki meri določa „Uredba Bruselj Ia“ ([Uredba št. 1215/2012](#)). Ta omogoča vložitev tožbe – zlasti kadar ima podjetje (ali njegova podružnica) sedež v Avstriji – ne glede na to, kje ima tožnik stalno prebivališče in/ali katero državljanstvo ima. Druge pristojnosti so navedene v členu 7 Uredbe. Kraj, kjer je prišlo do škodnega dogodka, ali kraj, v katerem bi morala biti izpolnjena pogodbena obveznost, bi lahko bil pomemben.

Če se ne uporablja Uredba Bruselj Ia ali Nova luganska konvencija (Konvencija o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah), se mednarodna pristojnost vedno prenese v skladu s členom 27a zakona o sodni pristojnosti (*Jurisdiktionsnorm* – JN), če je krajevno pristojno avstrijsko sodišče. Pristojnost za prizadevanje škode v skladu s členom 92a zakona o sodni pristojnosti pa temelji izključno na kraju škodnega ravnanja. Vendar se lahko upoštevajo tudi druge pristojnosti, kot je na primer kraj storitve kaznivega dejanja v skladu s členom 88 zakona o sodni pristojnosti ali kraj, kjer je premoženje, v skladu s členom 99 zakona o sodni pristojnosti.

5. Ali vaša država evropskim čezmejnimi korporacijam nalaga obveznost, da vzpostavijo pritožbene mehanizme ali storitve mediacije za kršitve, ki so posledica njihovih poslovnih dejavnosti? Ali se te obveznosti uporabljajo tudi za kršitve, ki so se zgodile zunaj Evropske unije? Kdo je pristojen za spremljanje teh pritožbenih mehanizmov ali storitev mediacije? Ali so na voljo javna poročila z informacijami o delovanju teh mehanizmov in storitev? + 6. Ali imam posebne pravice, če sem ranljiva žrtev kršitev človekovih pravic, ki jo je zagrešila gospodarska družba? Pod katerimi pogoji imam dostop do pravne pomoči? Kateri stroški so kriti s pravno pomočjo? Ali imam dostop do pravne pomoči pod enakimi pogoji kot državljani EU, tudi če nisem državljan EU ali ne živim v EU?

Dodelitev pravne pomoči ni povezana z avstrijskim državljanstvom ali državljanstvom EU.

Namen pravne pomoči je omogočiti vsem strankam v postopku, da uveljavljajo svoje pravice po civilnem pravu ali branijo svoje pravice pred sodišči ne glede na svoj finančni položaj. Stroški pravnega spora ne bi smeli pomeniti ovire za uveljavljanje zahtevkov ali za obrambo, tudi če posameznik sam nima zadostnih sredstev. Možnost dodelitve pravne pomoči je namenjena odpravljanju razlik, do katerih prihaja zaradi finančnih položajev posameznikov, ter spoštovanju načela enakosti in spoštovanju pravice, ki izhaja iz člena 6(1) EKČP, do prostega in neoviranega dostopa do pravnega varstva ter zagotavljanju enakega dostopa do pravnega varstva za vse.

Stranka v sodnem postopku, ki ji je dodeljena pravna pomoč, pa je le začasno oproščena obveznosti plačila svojih stroškov postopka. Nasprotna stranka nima koristi od tečasne oprostitve plačila.

Sodišče dodeli stranki pravno pomoč le, če bi sicer potek postopka škodljivo vplival na njeno potrebno preživljanje. Dodelitev pravne pomoči je mogoča le, če nameravana tožba ali obramba ni očitno objestna ali nesmiselna.

„Potrebno preživljanje“ pomeni sredstva, ki jih stranka potrebuje za skromen življenjski standard zase in za vse družinske člane, ki jih je dolžna preživljati. Potrebno preživljanje je stopnja med „nujnim“ in „primernim“ preživljanjem. Gre za znesek med povprečnim statističnim dohodkom osebe, ki opravlja pridobitno dejavnost, in minimalno ravno za preživljanje. V mednarodnih zadevah se skromen življenjski standard določi glede na

okolščine, ki prevladujejo na kraju stalnega prebivališča.

V členu 64 avstrijskega zakonika o civilnem postopku so navedeni stroški, ki jih lahko krije pravna pomoč.

Tožniki, ki niso državljani Avstrije, morajo pod nekaterimi pogoji morda zagotovi varščino v skladu s členom 57 zakonika o civilnem postopku, kar pomeni, da je treba tožencu na njegovo zahtevo zagotoviti varščino za stroške postopka. Več dvostranskih sporazumov pa določa, da se tako zagotavljanje varstva izključi. Poleg tega je izjema od zagotavljanja varščine za pravne stroške možna tudi v okviru pravne pomoči (člen 64(1)(2) zakonika o civilnem postopku).

Dvostranski sporazumi, ki jih je sklenila Avstrija, so na voljo na spletni strani ministrstva za evropske in mednarodne zadeve: [Bilaterale Staatsverträge – BMEIA, Außenministerium Österreich](#).

■ Zadnja posodobitev: 22/11/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.